EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 05 30
COM(2012) 301 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl valstybių narių, kurių valiuta euro, bendrųjų ekonominės politikos gairių įgyvendinimo

{SWD(2012) 301 final}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl valstybių narių, kurių valiuta euro, bendrųjų ekonominės politikos gairių įgyvendinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 136 straipsnį kartu su 121 straipsnio 2 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją[1],

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas[2],

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu,

kadangi:

(1) nuo pat susikūrimo Euro grupė atliko labai svarbų vaidmenį ir jai tenka ypatinga euro zonos ekonomikos valdymo atsakomybė. Ekonomikos krizė aiškiai parodė glaudžias euro zonos šalių tarpusavio sąsajas, todėl reikia nuoseklios bendros politikos atsižvelgiant į šalių, kurių valiuta yra euro, vienos kitai daromą didelį šalutinį poveikį, ir efektyvių politikos koordinavimo susitarimų, kad būtų galima greitai reaguoti į ekonominės aplinkos pokyčius;

(2) Taryba pateikė kiekvienai valstybei narei, kurios valiuta yra euro, skirtas rekomendacijas. Šios rekomendacijos skirtos nacionaliniu lygmeniu kilusioms ekonominėms problemoms spręsti ir kartu yra pagrindinė priemonė siekiant užtikrinti visos euro zonos stabilumą ir augimą. Be to, valstybės narės, kurių valiuta yra euro, paktu „Euro plius“ įsipareigojo vykdyti papildomas plataus užmojo politikos reformas, kuriomis siekiama skatinti konkurencingumą, didinti užimtumą, gerinti viešųjų finansų tvarumą ir stiprinti finansinį stabilumą. 2012 m. kovo 2 d. valstybės narės, kurių valiuta yra euro, ir kitos aštuonios valstybės narės pasirašė Sutartį dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos ekonominėje ir pinigų sąjungoje, pagal kurią susitarė užtikrinti, kad visos jų planuojamos įgyvendinti svarbios ekonominės politikos reformos būtų tarpusavyje *ex ante* aptariamos ir prireikus koordinuojamos. *Ex ante* koordinavimas euro zonoje, pateikiant biudžeto planų projektus ir aptariant svarbių ekonominės politikos reformų planus, leistų atsižvelgti į nacionalinių veiksmų šalutinį poveikį visai euro zonai;

---

1 COM(2012) 301

2 P7_TA(2012)0048 ir P7_TA(2012)0047.

(3) siekiant patikimo viešųjų finansų valdymo svarbu, kad būtų sukurtos tinkamos biudžeto sistemos, kuriomis stiprinamas vidaus fiskalinis valdymas ir kurios padeda gerinti viešųjų finansų tvarumą visoje euro zonoje. 2011 m. liepos ir spalio mėn. euro zonos valstybių arba vyriausybių vadovai įsipareigojo Direktyvoje dėl nacionalinių biudžeto sistemų numatytas nacionalines fiskalines sistemas sukurti dar iki 2012 m. pabaigos, t. y. anksčiau nei numatyta direktyvoje, ir įgyvendinti griežtesnius nei toje direktyvoje nustatytus reikalavimus. Be to, 2012 m. kovo 2 d. pasirašydamos Sutartį dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos ekonominėje ir pinigų sąjungoje euro zonos valstybės narės kartu su aštuoniomis euro zonai nepriklausančiomis valstybėmis narėmis įsipareigojo toliau stiprinti nacionalinį fiskalinį valdymą, visų pirma nustatyti privalomas valdžios sektoriaus biudžeto būklės taisykles, kad būtų pasiektas vidutinės trukmės tikslas;

(4) fiskalinis konsolidavimas – pagrindinė strategijos priemonė siekiant įveikti krizę euro zonoje. ES fiskalinėje sistemoje numatyta skirtinga valstybių narių konsolidavimo sparta, atsižvelgiant į jų fiskalines galimybes ir makroekonomines sąlygas. Stabilumo ir augimo pakte ir Sutartyje dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos ekonominėje ir pinigų sąjungoje daug dėmesio skiriama struktūrinio balanso rodikliams, o kartu sudaroma galimybė atsižvelgti į ciklo ir vienkartinių priemonių poveikį nominaliajam biudžeto balansui. Veiksmai, kurių buvo imtasi atsižvelgiant į Tarybos rekomendacijas, kaip ištaisyti perviršinio deficito pozicijas, yra vertinami struktūriniu požiūriu. Siekiant užtikrinti didesnį pasitikėjimą nuolatiniu konsolidavimu euro zonoje ir apriboti jo neigiamą trumpalaikį poveikį ekonomikos augimui, labai svarbu sukurti tinkamą konsolidavimo struktūrą. Prioritetas turi būti teikiamas augimą skatinančioms išlaidoms, visų pirma investicijų išlaidoms; keliose euro zonos valstybėse narėse galėtų būti nustatyti investicijų į gamybą projektai, kuriuos įgyvendinant nauda privačiajam sektoriui ir socialinė nauda viršytų šiuo metu mažas palūkanų normas. Reikia kuo skubiau vykdyti ilgalaikių išmokų, visų pirma sveikatos apsaugos sityje, reformas, siekiant užtikrinti ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą. Atitinkama mokesčių politika, pvz., darbo mokesčių naštos mažinimas, mokesčių bazės išplėtimas ir efektyvesnė kova su mokesčių slėpimu, palengvintų konsolidavimą, kartu didintų konkurencingumą ir sudarytų augimui palankesnes sąlygas;

(5) finansų sistemos stabilumas ir geras veikimas – būtina sąlyga siekiant išvengti lėto euro zonos ekonomikos augimo scenarijaus (prarastojo dešimtmečio scenarijaus) ir užtikrinti didesnį investuotojų pasitikėjimą. Kadangi reikia toliau mažinti bankų finansinį įsiskolinimą, svarbu užtikrinti, kad šis procesas vyktų tvarkingai, o realiajai ekonomikai būtų teikiami reikiami kreditai. Siekiant sustabdyti naują finansų rinkų suskaidymo tendenciją reikia toliau integruoti priežiūros struktūras ir praktiką, taip pat tarpvalstybinį krizių valdymą;

(6) siekiant tvaraus euro zonos ekonomikos augimo ir stabilumo svarbu metodiškai mažinti euro zonos vidaus makroekonominį disbalansą. Šis procesas jau prasidėjęs, tačiau turi būti toliau tęsiamas. Veiksmų disbalansui ištaisyti greičiau turi imtis deficitą turinčios šalys, kurioms reikia vykdyti reformas, kad būtų didinamas konkurencingumas ir sudarytos geresnės sąlygos perskirstyti išteklius užsienio prekybai atviriems sektoriams. O perteklių turinčios šalys gali padėti užtikrinti pusiausvyrą panaikindamos nereikalingus reguliavimo ir kitus vidaus paklausos, su užsienio prekyba nesusijusios veiklos ir investavimo galimybių suvaržymus;

(7) siekiant toliau plėtoti ekonominę sąjungą, reikia pripažinti valstybių narių, kurių valiuta yra euro, ūkių tarpusavio priklausomybę ir šios pinigų sąjungos stabilumo naudą jos nariams bei platesnei ES. Žvelgiant į ateitį, valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, reikės siekti didesnės integracijos, kad būtų sukurta visapusiška ekonominė ir pinigų sąjunga[3],

REKOMENDUOJA valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, nepažeidžiant Tarybos kompetencijos valstybių narių ekonominės politikos koordinavimo srityje, atskirai ir kartu, o svarbiausia koordinuojant ekonominę politiką Euro grupėje, 2012–2013 m. imtis šių veiksmų:

1. Gerinti Euro grupės darbo metodus, kad ji galėtų imtis atsakomybės už bendrą euro zonos politiką, greitai reaguodama į ekonominės aplinkos pokyčius, taip pat vadovauti ekonominės politikos koordinavimo veiklai remiantis patobulinta priežiūros sistema, kuri taikoma valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro.

2. Iš tikrųjų bendradarbiauti politikos srityje Euro grupės lygmeniu keičiantis informacija, aptariant biudžeto projektus ir pagrindinių reformų, galinčių turėti šalutinio poveikio euro zonai, planus. Užtikrinti, kad būtų vykdomos reformos, būtinos siekiant stabilios ir tvirtos euro zonos, įskaitant Tarybos atskiroms valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, skirtų rekomendacijų, kurios ne tik skirtos nacionaliniu lygmeniu kilusioms problemoms spręsti, bet ir turi poveikį visai euro zonai, įgyvendinimą.

3. Griežtinti fiskalinę drausmę ir stiprinti fiskalines institucijas nacionaliniu ir subnacionaliniu lygmeniu – tai turėtų užtikrinti didesnį rinkų pasitikėjimą vidutinės trukmės ir ilgalaikiu viešųjų finansų tvarumu euro zonoje. Remiantis 2011 m. liepos ir spalio mėn. ir 2012 m. kovo 2 d. euro zonos valstybių arba vyriausybių vadovų susitarimu, Direktyvą dėl nacionalinių biudžeto sistemų perkelti į nacionalinę teisę iki 2012 m. pabaigos ir toliau stiprinti fiskalinį valdymą, visų pirma visoms euro zonos valstybėms narėms nacionalinės teisės aktuose nustatant struktūriškai subalansuoto biudžeto taisykles ir numatant automatinio koregavimo mechanizmus.

4. Užtikrinti nuoseklią bendrą euro zonos fiskalinę politiką ir vykdyti fiskalinį konsolidavimą, kaip numatyta Tarybos rekomendacijose ir sprendimuose, laikantis Stabilumo ir augimo pakto taisyklių, atsižvelgiant į konkrečios šalies makrofinansinę būklę. Valstybės narės, kurioms taikomi dideli ir potencialiai didėjantys rizikos priedai, turėtų apriboti nuokrypius nuo nominaliojo balanso tikslų net ir susidarius blogesnėms, nei tikėtasi, makroekonominėms sąlygoms; kitos valstybės narės turėtų užtikrinti, kad automatinės stabilizavimo priemonės būtų įgyvendinamos kartu su struktūrinio koregavimo planu, ir būti pasirengusios peržiūrėti konsolidavimo spartą, jei makroekonominės sąlygos toliau blogėtų. Valdžios sektoriaus išlaidų ir pajamų struktūra turėtų atspindėti išlaidų ir pajamų šaltinių poveikį ekonomikos augimui. Visų pirma visos turimos biudžeto maržos turėtų būti skiriamos viešosioms investicijoms euro zonoje skatinti, kartu atsižvelgiant į skirtingas šalių finansavimo sąnaudas.

[3] Žr. COM(2012) 299 2.1 skirsnį.

5. Imtis veiksmų siekiant pagerinti euro zonos finansų sistemos veikimą ir padidinti jos stabilumą. Sparčiau siekti labiau integruotos finansų struktūros, apimančios bankų priežiūrą ir tarpvalstybinį krizės sukeltų problemų sprendimą.

6. Įgyvendinti struktūrines reformas, kuriomis – kartu su diferencijuotomis fiskalinės politikos kryptimis – būtų skatinama metodiškai mažinti euro zonos vidaus makroekonominį disbalansą, įskaitant nacionalinius veiksmus, kurių imamasi atsižvelgiant į konkrečios šalies būklę ir Tarybos atskiroms euro zonos valstybėms narėms skirtas rekomendacijas.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas